

SÈRIE 1**1.1.**

Panoràmica: és una tècnica del llenguatge audiovisual que consisteix en un moviment de la mateixa càmera sobre el seu eix, ja sigui horitzontalment o verticalment. Normalment, la càmera està situada en un trípod i gira sobre aquest eix. El gir pot ser horitzontal (panoràmica horitzontal) o vertical (panoràmica vertical).

Escombratge: és una transició entre plans basada en un ràpid moviment de càmera en què l'enquadrament canvia d'un lloc a un altre en dècimes de segon. L'escombrat és un tipus de panoràmica que realitza la càmera sobre el seu propi eix.

La principal diferència, per tant, és la velocitat en què es fa la panoràmica.

(1 punt)

1.2.

L'edició per encadenament és un tipus de transició entre dos plans en què el primer va desapareixent a la mateixa velocitat en què va apareixent el segon per superposició.

(1 punt)

1.3.

El fora de camp és tot allò que no apareix a la vinyeta i que, per tant, no veiem, però que intuïm pel que sí està representat al dibuix. Es valorarà la qualitat gràfica del dibuix.

(1 punt)

OPCIÓ A**2.1.**

Les redaccions poden ser molt diverses, per això es valorarà en la resposta la bona estructuració i exposició de les idees bàsiques i la capacitat de desenvolupar un discurs narratiu clar i sintètic en referència a l'anàlisi de la imatge. Dins de la valoració de la competència d'analitzar visualment la imatge, s'avaluarà positivament l'abundant utilització de terminologia pròpia de la matèria i la comprensió d'allò que es demana.

Els conceptes mínims que han d'estar presents a la redacció són:

Estructura dels elements que componen la imatge: ens trobem davant d'una fotografia en pla detall d'una mà agafada a la barra d'un autobús per no caure. El pes de la imatge recau en aquesta mà i en l'efecte pel qual es simula que aquesta persona porta un rellotge. Si no tinguéssim al costat dos rellotges simulats més, podríem pensar que el rellotge de la mà és real. En aquest cas la intencionalitat del missatge publicitari és veu clarament amb el missatge imprès al costat dels rellotges: "Emprova-te'l aquí: el rellotge dels grans aviadors".

Valoració cromàtica: és una fotografia en color, però en una paleta de colors molt neutra, en la qual predomina el gris de la camisa, el gris del terra de l'aeroport i el gris dels elements de subjecció de l'autobús. Al centre de la imatge destaca l'esfera negra del rellotge, que es converteix en el punt de focalització de les mirades.

Les textures: la major part de les textures presents són llises, pràcticament no s'hi detecten rugositats. En aquest sentit, hi ha una gran uniformitat. Destaquen en el conjunt de les textures la pell de la mà i el fons desenfocat de la pista d'aterratge de l'aeroport.

(3 punts)

2.2.

La fotografia publicitària és un dels camps de la imatge on la capacitat creativa té un paper fonamental. A l'inici, la intenció de la fotografia publicitària era donar a conèixer el producte des d'un vessant purament denotatiu (representar les coses tal com són amb un missatge senzill, sense més artificis), però amb el pas del temps el vessant creatiu ha anat guanyant terreny i, per tant, els missatges de caràcter connotatiu. Actualment, la fotografia publicitària busca atreure l'atenció del públic, l'anunci no pot passar desapercebut, s'ha de trobar la manera en què el públic potencial recordi el nostre producte i estimular-ne la compra, finalitat última de la publicitat.

A través de la fotografia publicitària es busca afegir valor al nostre producte. Una forma de fer-ho és a partir de metàfores, és a dir, comparar el que veiem amb les característiques que l'anunciant vol donar al seu producte, però hi ha altres formes com la hipèrbole (augment exagerat del valor dels objectes presentats) o la sinècdoque (representar una cosa a través d'una altra).

(2 punts)

2.3.

Es tracta d'un pla detall d'una mà agafada a la barra d'un autobús. Aquests tipus de plans acostumen a mostrar una part del cos o d'un objecte i a focalitzar tota l'atenció de l'espectador en aquesta. En un principi, aquests plans acostumen a tenir un valor descriptiu, és a dir, donar informació concreta de l'objecte o persona, però depenent del seu context poden tenir també valor narratiu o expressiu, aportant dades que van més enllà dels elements físics de la part de l'objecte o persona enquadrats.

(2 punts)

OPCIÓ B**2.1.**

Es tracta de dibuixar una sèrie de nou dibuixos. S'ha de valorar que l'alumne ha entès i sap aplicar els tipus de plans demanats, els quals han d'estar correctament realitzats i identificats, bé amb el nom complet o amb les abreviatures habituals. Es valorarà la qualitat gràfica en la realització dels dibuixos i la coherència narrativa, és a dir, el fil conductor.

(3 punts)

2.2.

La pel·lícula pertany al moviment cinematogràfic anomenat expressionisme. Aquest és un moviment avantguardista que sorgeix en el període que va entre la Primera i la Segona Guerra Mundial, fonamentalment a Alemanya.

Les principals característiques estètiques d'aquest tipus de cinema són: és una actitud vital davant el moment històric i una forma de rebuig al sistema. Les pel·lícules representen mons irrealistes i arguments allunyats a la realitat. Els personatges són malvats. La temàtica és diversa, va des de l'ambientació en l'època medieval fins al futur. Es rebutja l'autoritat i es critica l'Estat i la burgesia. Des de la perspectiva del llenguatge audiovisual, utilitzen angles difícils, no hi ha pràcticament moviments de càmera i s'utilitza molt el pla general i el contrast lumínic (ombres i llums amb valor expressiu).

En aquest fotograma es pot observar el gust per la temàtica futurista en un món dominat per les màquines que ajuden a mantenir la gran ciutat i la posició de privilegi de les classes dominants.

(2 punts)

2.3.

El paper de la música en qualsevol producció audiovisual no és gratuït. La banda sonora sempre tindrà una intencionalitat, fins i tot adquirirà en alguns casos més protagonisme que les mateixes imatges. Els alumnes poden optar per diferents tipus de música amb diverses funcions. A tall d'exemple, poden parlar d'una música electrònica, amb cops marcats, futurista, que ens trasllada al món de màquines creat per Fritz Lang.

La funció de la música pot ser expressiva, buscant provocar sentiments, reaccions en l'espectador. També pot tenir una funció estètica, ambiental, en la qual només es busca acompanyar les imatges, sense més pretensions. La funció estructural o gramatical crearia una sensació d'unitat, enllaçant les diferents escenes. Finalment, poden optar per una funció narrativa, en la qual la música es converteix en un personatge més de la pel·lícula.

(2 punts)

SÈRIE 5**1.1.**

Primer pla: es fa servir per destacar la mirada o un aspecte d'un model. Es correspon amb una distància íntima i indica confiança i intimitat vers el personatge retratat. La funció més habitual del primer pla és la funció expressiva, ja que estableix una distància íntima amb el personatge per concentrar en ell la màxima atenció, mostrar intimitat, sentiments, etc.

Primeríssim primer pla: és un pla més tancat que el primer pla, és a dir, es centra en els ulls i la boca. Té també una gran funció expressiva, de fet retalla aquesta distància íntima del primer pla.

La principal diferència, per tant, és la part del rostre humà que ens deixa veure el pla i les implicacions expressives que comporti aquesta decisió.

(1 punt)

1.2.

La veu en off és un recurs de reforç narratiu consistent a explicar de manera verbal però no presencial, és a dir amb un àudio superposat, determinades situacions que fan avançar el discurs audiovisual. La veu en off pot ser tant d'un personatge implicat en una història concreta com d'un narrador omniscient sense presència física a aquesta història.

(1 punt)

1.3.

El globus és el contenidor de les locucions dels personatges que parlen, la procedència dels quals s'indica amb una cua, ratlla o delta invertida dirigida a l'emissor de la locució inscrita. Es valorarà la qualitat gràfica del dibuix.

(1 punt)

OPCIÓ A

2.1.

Les redaccions poden ser molt diverses, per això es valorarà en la resposta la bona estructuració i exposició de les idees bàsiques i la capacitat de desenvolupar un discurs narratiu clar i sintètic en referència a l'anàlisi de la imatge. Dins de la valoració de la competència d'analitzar visualment la imatge, s'avaluarà positivament l'abundant utilització de terminologia pròpia de la matèria i la comprensió d'allò que es demana.

Els conceptes mínims que han d'estar presents a la redacció són:

Estructura dels elements que componen la imatge: ens trobem davant d'una fotografia en pla mig i angulació contrapicada. El pes de la imatge recau en les mirades creuades del policia i del manifestant, són mirades desafiantes a pocs centímetres una de l'altra. Aquests dos personatges ocupen l'espai de la major part del pla, formant un triangle amb els seus cossos i caps. Darrera d'ells, l'altra element que pren importància és l'edifici amb la cantonada que queda pràcticament al mig dels dos cossos, el del manifestant i el del policia. Sembla, per tant, que tots els elements estiguin simètricament col·locats.

Valoració cromàtica: és una fotografia en blanc i negre, feta d'aquesta manera amb tota la seva intencionalitat. Aquesta intencionalitat es veu reforçada perquè l'escena passa de nit, els dos personatges són negres i a l'edifici pràcticament totes les llums estan apagades. Tot això fa que a nivell cromàtic només tinguem constància d'aquests colors, el blanc i el negre.

Les textures: la major part de les textures presents són llises, pràcticament no es detecten rugositats. En aquest sentit, hi ha una gran uniformitat. Destaquen en el conjunt de les textures el cabell del manifestant i les rugositats de la jaqueta del policia.

(3 punts)

2.2.

El fotoperiodisme és la representació gràfica d'un esdeveniment en qualsevol dels seus formats (escrit, digital o audiovisual) vinculat amb l'actualitat. Com a gènere periodístic s'organitza en seccions i especialitats, així podem parlar de fotoperiodisme de guerra, polític, esportiu, etc. El fotoperiodisme comparteix, tot i que amb matisos, els principals trets diferencials del periodisme. D'aquesta manera es pot dir que el fotoperiodista utilitza la càmera com el periodista ha fet servir la ploma, la màquina d'escriure i, ara, l'ordinador, per copsar la realitat i fer-la arribar al seu públic. Les seves característiques principals són:

Actualitat: el contingut de les imatges del fotoperiodisme ha de reflectir un fet actual, es tracta de portar a l'audiència allò que s'està esdevenint en aquell moment, allò que és notícia perquè és rellevant, important o interessant.

Objectivitat: el fotoperiodisme ha de fugir per definició de qualsevol manipulació de la imatge prèvia o posterior a la seva realització. Se suposa que allò que reflecteix l'objectiu del fotoperiodista ha de ser la realitat, un reflex de la veritat sense filtrar, i adequat al principis de l'ètica del periodisme i el seu codi deontològic. Així, són habituals en les seves fotografies les imatges crues i dures dels conflictes bèl·lics o altres esdeveniments dramàtics.

Qualitats estètiques: en el fotoperiodisme coincideixen la voluntat periodística de reflectir la realitat amb la capacitat de l'artista plàstic d'evocar sensacions i sentiments

mitjançant les seves imatges. D'aquesta manera, ens troben amb una estètica molt acurada i una construcció visual molt treballada. Són habituals les imatges visualment molt espectaculars, que inclouen grans esdeveniments històrics i moments clau del nostre passat immediat. També es caracteritza per l'espontaneïtat del fet que reflecteix, la qual cosa fa que el fotoperiodista hagi de triar entre la perfecció tècnica de la fotografia i la necessitat de copsar el moment just en què es produeix l'acció.
(2 punts)

2.3.

Es tracta d'un pla mig contrapicat, pres des de sota dels dos personatges, habitualment amb el fotògraf ajupit. A l'hora de fer el dibuix de la resposta es pot optar per fer un pla mig amb un angle normal, picat o zenital.
(2 punts)

OPCIÓ B**2.1.**

Es tracta de dibuixar una sèrie de nou dibuixos. S'ha de valorar que l'alumne ha entès i sap aplicar els tipus de plans demanats, els quals han d'estar correctament realitzats i identificats, bé amb el nom complet o amb les abreviatures habituals. Es valorarà la qualitat gràfica en la realització dels dibuixos i la coherència narrativa, és a dir, el fil conductor.

(3 punts)

2.2.

La pel·lícula pertany al denominat Cinema Soviètic.

Les principals característiques estètiques d'aquest tipus de cinema són: l'exaltació del muntatge com a principal recurs estètic; el realisme de les seves imatges amb un to volgutament documental i llunyà del artifici propi de Hollywood; la tria de temàtiques revolucionàries i d'exaltació obrerista i patriòtica com a principals línies argumentals; i, finalment, la incorporació de la massa anònima com a protagonista de les històries que es converteixen en drames corals. Aquest corrent estava en contra de l'ús creatiu del cinema sonor, de fet els principals directors del cinema soviètic van firmar l'any 1928 un manifest assenyalant els perills de que la paraula i els diàlegs esclavitzessin la llibertat creativa del muntatge, postulant un ús antinatural i asincrònic del so.

En aquest fotograma (i especialment si els alumnes coneixen l'argument de la pel·lícula) es poden observar pràcticament la totalitat de les característiques anteriors: ús estètic del muntatge (escena del cotxet caient per les escales, repetida en posteriors ocasions com a Els Intocables d'Elliot Ness), la temàtica revolucionària i el drama coral.

(2 punts)

2.3.

Panoràmica: és una tècnica del llenguatge audiovisual que consisteix en un moviment de la pròpia càmera sobre el seu eix, ja sigui horitzontal o verticalment. Normalment, la càmera està situada en un trípod i gira sobre aquest eix. El gir pot ser horitzontal (panoràmica horitzontal) o vertical (panoràmica vertical).

Travelling: és una tècnica del llenguatge audiovisual que consisteix en un moviment físic de la càmera desplaçada sobre uns rails o sobre una grua (les més habituals), ja sigui de forma horitzontal o vertical.

Per tant, la diferència principal és que en el travelling hi ha un desplaçament físic de la càmera (sobre rails o grua), mentre que en la panoràmica no hi ha aquest desplaçament físic.

Es valorarà la qualitat gràfica dels dibuixos.

(2 punts)